

ZAKON O AMNESTIJI VSTAJNIKOV

Na podlagi 142. in 143. člena Poslovnika državnega zbora (Ur.l. RS 92/2007-UPB in 105/2009) dajemo spodaj podpisani državljani Republike Slovenije vladi, vsem poslanskim skupinam in nepovezanim poslancem pobudo, da v smislu 114. člena poslovnika predložijo predlog Zakona o amnestiji vstajnikov v obravnavo in sprejem državnemu zboru po nujnem in skrajšanem postopku.

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Boriti se za lastno domovino ne more nikoli biti kaznovano, še najmanj z zaporno kaznijo. Sodna sramota, ki se je zgodila z obsodbo vstajnikov v Mariboru dne 12.9.2013 ima lahko le eno sporočilo – država ni vaša, ljudska, pripada nam, izbranim! To je nedopustno!

Slovenija je po nekaterih ocenah na vrhu lestvic najkoruptivnejših dežel in mladi Mariborčani, tisti najbolj prizadeti, so se odločili temu narediti konec. Odšli so na ulice, mirno, spontano, da odstranijo skorumpiranega župana, ki je zaradi številnih dvomljivih poslovnih odločitev in sumljivih dejanj že v večih sodnih postopkih in tudi že obsojen, čeprav ne še pravnomočno. Četudi se je izkazalo, da je bila vstaja nujna in potrebna, da vsaj ublažila, če ne ustavila korupcijo in nepotizem, so mladi Mariborčani, ki so zahtevali zaščito svojih ustavnih pravic, v zahvalo prejeli sedem mesečni zapor in visoke denarne kazni.

Tudi protesti v Ljubljani so pokazali na nezakonite dejavnosti takratne vlade. Glavni akter te vlade je bil obsojen na simbolično zaporno kazen, tudi ta še ne pravnomočna. Čakajo ga že novi in novi postopki. Vstajniki pa so bili kljub temu nadzorovani, ustrahovani, politično nezaželeni in to jim govori sodna odločitev.

Župani, mariborski, ljubljanski, koprski in še drugi, svoje lovke korupcije in nepotizma javno in nekaznovano širijo, kar postaja že notorno dejstvo. Vsak dan je več ljudi po pragom revščine in ljudstvu se s takšnimi obsodbami dobesedno prepoveduje javno izražanje nezadovoljstva, čeprav je to njihova ustavna pravica in dolžnost.

Ob tem nedojemljivem sodnem ravnanju z vstajniki in njihovem nesorazmerno dragim policijskim nadzorom je za Ministrstvo za notranje zadeve praznovanje obletnice domobranstva in javno ožigosan sovražni govor nekdanjega predsednika vlade v avgustu 2013 Rovtah povsem nesporno. Tako je na Zahtevo istih podpisnikov po prepovedi domobranske prireditve minister osebno odgovoril, da je šlo zgolj za »odprtje razstave medvojnega in povojnega gradiva, okroglo mizo, nastop pevskega zbora in kulturni program z govorniki« in da dovoljenja za javno zbiranje organizator sicer ni imel, bi ga pa dobil, kolikor bi ga zaprosil. Da je šlo za domobransko slavlje je bilo javno objavljeno, sovražni govor pa dokazuje vrsta mnenj uglednih strokovnjakov, zgodovinarjev. Zato bi morala biti

takšna prireditev prepovedana. Nikakor pa ne bi smelo biti prepovedano svobodno, spontano združevanje in izražanje, ki ga zagotavlja 42. člen Ustave in Konvencija o varstvu človekovih pravic in svoboščin. Poleg tega ne nedopustno tudi diskriminatorno obravnavanje državljanov.

Obsodba vstajnikov je prvič v zgodovini Slovenije ustvarila politične zapornike. Politični zaporniki pa so tipični za državo diktature in ne za demokratično pravno državo.

Zato podpisniki pričakujejo, da bo najvišji organ v tej državi zagotovil svojemu narodu pravice, kot so zapisane v Ustavi in odpravil ustavno prepovedano diskriminacijo, kar je mogoče le na predlagani način in v najkrajšem zakonsko dopustnem postopku!

2. Cilji, načela in pglavitne rešitve predloga zakona

Cilj in rešitev zakona je zagotavljanje ustavne pravice državljanom do svobodnega zbiranja in združevanja (42. člen Ustave) in do enakosti pred zakonom (14.člen Ustave) ter odprava krivic, ki so se dogodile v sodnih postopkih vstajnikom. Zakon taksativno našteva vsa kazniva dejanja, ki bi jih organi pregona lahko (neupravičeno) očiteli vstajnikom ter prekrške po ZJRM in ZJZ in ne dopušča dvomov. Zajema postopke, kot veljajo v primerih amnestij in posebej izvzema iz amnestije plačane in druge provokatorje.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona

Finančnih posledic zakon ne prinaša, temveč obratno zmanjšuje stroške za drage sodne postopke in stroške izvrševanja kazenskih sankcij, ki se na podlagi tega zakona ustavijo.

4. Ocena drugih posledic

Druge posledice so zgolj pozitivne in sicer zlasti zagotavljanje delovanja pravne države. Upošteva se manj zahtevno in neobsežno vsebino, ki jo ureja zakon in nujnost njegovega sprejema zaradi interesov pravne varnosti in zato, da se preprečijo težko popravljive posledice se predlaga sprejem zakona po skrajšanem in nujnem postopku.

5. Primerjava s tujimi pravnimi redi

Po mnenju podpisnikov primerjava s tujimi pravnimi redi v tem primeru ne pride v poštev, ker gre v tem primeru zgolj za odpravo krivic zaradi kršitve ustavnih pravic vstajnikov.

6. Besedilo členov

1. člen

Udeleženkam in udeležencem (v nadaljnjem besedilu se uporabi naslavljanje v moškem spolu: vstajniki) vstaj in protestov lokalnega ali nacionalnega značaja, ki so potekale v Republiki Sloveniji od 2.11.2012 dalje in ki so v kazenskem pregonu zaradi kaznivih dejanj:

- sodelovanje pri pretepu po 126. členu,
- ogrožanje z nevarnim orodjem pri pretepu ali prepiru po 127. členu,
- povzročitev nevarnosti po 128. členu,

- grožnja po 135. členu,
- razžalitev po 158. členu,
- obrekovanje po 159. členu,
- žaljiva obdolžitev po 160. členu,
- Opravljanje po 161. členu,
- očitanje kaznivega dejanja z namenom zaničevanja po 162. členu,
- hudodelsko združevanje po 294. členu,
- dogovor za kaznivo dejanje po 295. členu,
- nasilništvo po 296. členu,
- javno spodbujanje sovraštva, nasilja ali nestrpnosti po 297. členu,
- sodelovanje v skupini, ki stori kaznivo dejanje po 298. členu,
- preprečitev uradnega dejanja ali maščevanje uradni osebi po 299. členu,
- napad na uradno osebo, ko opravlja naloge varnosti po 300. členu,
- sodelovanje v skupini, ki prepreči uradni osebi uradno dejanje po 301. členu,
- hujskanje k upiranju po 302. členu,
- odstranitev ali poškodovanje uradnega pečata ali znamenja, po 303. členu
- izdelovanje in pridobivanje orožja in pripomočkov, namenjenih za kaznivo dejanje po 306. členu,
- ogrožanje okolja s hrupom ali svetlobo po 317. členu in
- poškodovanje ali uničenje javnih naprav po 318. členu Kazenskega zakonika (Ur.l. RS št. 50/2011 KZ-1-UPB2),

in pregonu zaradi prekrškov po določbah 6.,7.,8.,11.,13.,14.,15.,16.,20.,21. in 22.člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (v nadaljevanju (ur.l. RS št. 70/2006 ZJRM-1) in po določbah 37., 37.a, 38., 39., 40. in 40.a člena Zakona o javnih zbiranjih (Ur. l. RS št. 64/2011 ZJZ-UPB-5) ali so bili do uveljavitve tega zakona pravnomočno obsojeni pred sodiščem Republike Slovenije, se odpusti kazenski pregon (v nadaljnjem besedilu: amnestija).

2. člen

Amnestija ne velja za osebe, za katere se v sodnem postopku ugotovi, da so na vstajah in shodih iz 1. člena za plačilo ali iz političnih in drugih razlogov organizirale ali izvajale provokacije z namenom spodbujanja nasilja, ki bi izzvalo represivne ukrepe države in vstajnikom vzelo pravico svobodnega izražanja in združevanja.

3. člen

Postopek o amnestiji po tem zakonu uvede sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji po uradni dolžnosti.

Če postopek po prvem odstavku tega člena v posamičnem primeru ni bil uveden po uradni dolžnosti, se mora uvesti na zahtevo državnega tožilca, obsojenca ali osebe, ki lahko v korist obdolženca vloži pritožbo (367. člen Zakona o kazenskem postopku).

Sodišče, ki obravnava posamične primere na prvi stopnji, na podlagi tega zakona ustavi postopke, kolikor ni že državni tožilec na isti podlagi umaknil obtožne predloge.

4. člen

Odločbo o amnestiji ali odločbo, s katero se ugotovi, da niso izpolnjeni pogoji za amnestijo, izda sodišče, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji oziroma upravnik zavoda za prestajanje kazni zapora, v katerem obsojenec prestaja ali je prestajal kazen zapora.

Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka tega člena lahko v treh dneh od dneva vročitve pisne odločbe vložijo pritožbo državni tožilec, obsojenec in oseba, ki lahko v korist obdolženca vloži pritožbo (367. člen zakona o kazenskem postopku).

5. člen

O pritožbi zoper odločbo sodišča, ki je izdalo odločbo na prvi stopnji, odloča pristojno višje sodišče.

O pritožbi zoper odločbo upravnika zavoda za prestajanje kazni zapora iz prejšnjega člena odloča minister, pristojen za pravosodje.

Pristojni minister oziroma pristojno sodišče odloči o pritožbi v treh dneh.

6. člen

Če je obsojenec na podlagi tega zakona kazen zapora v celoti prestal, se ga na podlagi odločbe iz 4. člena tega zakona takoj odpusti s prestajanja kazni zapora.

7. člen

V postopku za izvedbo tega zakona se uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

8. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

7. Obrazložitev:

K 1. členu

Tu so navedeni protesti in vstaje, ki so potekale v Republiki Sloveniji od novembra 2012 dalje in možna kazniva dejanja in prekrški, ki jih vstajnikom očitajo organi pregona tako, da ni dvoma, za katera dejanja in za koga se predlaga amnestija.

K 2. členu

Ta določba konkretizira primere izvzete iz amnestije.

K 3. do 7. členu

Te določbe urejajo postopek, pooblastila in organe, ki vodijo postopek, roke ter pravna sredstva, kar ni urejeno v drugih zakonih, sicer pa se predlaga, da se v postopku uporabljajo določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

K 8. členu

Upošteva se manj zahtevno in neobsežno vsebino, ki jo ureja zakon in nujnost njegovega sprejema se predlaga takojšnjo veljavo.

Predlog je poslan na naslove upravičenih predlagateljev:

1. Poslanskim skupinam in nepovezanim poslancem DZ
2. Vladi RS

Predlog bo dan v podpisovanje državljanom Republike Slovenije, kot upravičenim predlagateljem, v kolikor ga nobena poslanska skupina niti vlada ne bo vložila v obravnavo in sprejem državnemu zboru v 15 dni po prejemu.

V Ljubljani, dne 19.9.2013 in s s popravki dne 22.9.2013

Božan Žabjek, Ljubljana zase in v imenu skupine »Kazenska ovadba«

In podpisniki Helena Krapež Škoberne, Ljubljana

Darja M. Lukman, Ljubljana

Lili Remec, Dobravlje

Ana M. Jug, Nova gorica

Metka Mirt, Ravnica

Petra Meško, Maribor

Špela Peršl Mlakar, Idrija

Igor Mlakar, Idrija

Igor Ambrožič, Kostanjevica na Krasu

Erno Mikolavčič, Ankaran

Karmen Nemec, Ajdovščina

Maja Sirk, Most na Soči

Rok Zavrtanik, Ljubljana

Rok Gros, Vrhnika